

*Kolda İntraarteryel İnjektasyon Sonrası Ortaya Çıkan ve Amputasyonla Sonuçlanan Gangren ile İlgili Bir Olgu *

Korhan TAVİLOĞLU, Kayhan GÜNAY, Ali ŞAHİN, Şükrü DİLEGE, Cemal Eltin ERTEKİN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı

GİRİŞ

Parenteral drogların iatrojenik olarak intraarteryel uygulamaları söz konusu olabilmektedir. Bu konuda en sık olaak genel anestetik ajanların üzerinde durulmaktadır. Çeşitli yayınlarda thiopental, ethylether, tubocurarine, penthobarbital örnek olarak verilmektedir (1). İlgili literatürlerde en sık Thiopental adına rastlanmaktadır. Konu ile ilgili ilk olgu bildirisi 1942 yılında Lundy tarafından yayınlanmıştır (2). İnsidansı için 1/3440 (3) ile 1/56000 (4) gibi değişik oranlar bildirilmektedir. Ülkemizde ise bu konu ile ilgili bir yayına rastlayamadık.

Olgu Bildirisi

FK., 19 yaşında erkek hasta. Sol kolda ağrı, uyuşma ve soğukluk yakınmalarıyla kliniğimize bir hastaneden sevken getirildi. Hastaya eşlik eden doktordan aldığımız anamneze göre bu tablo aynı gece yapılan appendektomi operasyonunu takiben erken postoperatif dönemde uygulanmış olan Metamizol ve Clindamycin injeksiyonu sonrası başlamış.

Fizik muayenede ve doppler tetkikinde sol kolda brachial arter ve distalindeki nabızlar alınamadı. Hasta brachial arter seviyesinde iatrojenik yaralanma ve trombüs düşünülerek heparinize edilip ameliyata alındı. Explorasyonda brachial arterde bifurkasyonun proksimalinde, muhtemelen ponksiyona ait enjektasyon yeri ve bu-

rada intimal hasar belirlendi. Bu bölgenin 5'er cm proximal ve distalinde tromboze segment mevcuttu. Trombektomi, segmenter rezeksiyon ve primer anastomoz yapıldı. Ameliyat sonrasında radial ve ulnar arter nabızları palpe edilebiliyordu. Postoperatif 16. saatte önce radial sonra ulnar nabızlar kayboldu. Tabloya ödem ve siyanozun da eklenmesi üzerine hasta tekrar ameliyata alındı. Arteriotomi yerinden trombektomi uygulandı. İn-flow yeterli olmasına rağmen back-flow mevcut değildi. Preoperatif çekilen anjiyografide arteriotomi distalinde el bileği seviyesine kadar opak madde izlendi, ancak digital arterler görüntülenemedi. Sol ön kola flexor fasciotomi eklenerek operasyona son verildi. Postoperatif ağrı ana bilim dalı elemanlarınca stellar ganglion blokajı yapıldı. 5 gün sonra ön kolun nekroze olması üzerine dirsekaltı, bundan iki gün sonra da infeksiyon ve gangren nedeniyle dirsek üstü giyotin amputasyonu uygulandı. Amputasyon sonrası gönderilen radial ve digital arter örneklerinin histopatolojik analizinde organize trombüslerle tam tıkalı damar kesitleri, tüm duvar boyunca nekrotizan irinli iltihap saptandı.

Tüm bu süreç içinde şüphede kaldığımız konu, intraarteryel olarak injekte edilen ajanın cinsi idi. Sevk sırasında bahsedilen droglar postoperatif erken dönemde yapılan Metamizol ve Clindamycin idi. Oysa hasta ameliyattan çıktığı sırada sol kolunun diğer koluna oranla anlamlı